

КАФЕДРА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

з дисципліни «Громадянська освіта»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Освітні програми	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру»; «Акторське мистецтво театру ляльок»)
	Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)
Статус	Обов'язкова

Курс	I
Семестр	2
ECTS	4
Аудиторних годин	32
Лекції	16
Семінари	16
Практичні	
Індивідуальні	-
Самостійна робота	88
Семестр. контроль	Залік: 2

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Уманець Ольга Віталіївна
Профіль викладача	
E-mail	oumanets5.10@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Громадянська освіта» складено відповідно до специфіки мистецької освіти та освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Силабус визначає обсяг знань здобувачів, алгоритм вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта», технологію та критерії оцінювання рівня опанування навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти.

Вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта» підпорядковане загальній меті навчання, яка полягає в підготовці високопрофесійних фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері сценічного мистецтва.

Мета навчальної дисципліни «Громадянська освіта» полягає у забезпеченні міждисциплінарного теоретичного та практичного фундаменту реалізації сучасним фахівцем у сфері сценічного мистецтва здатності реалізувати права та обов'язки як члена громадянського суспільства, досягти необхідності його сталого розвитку, забезпечувати процес збереження національної системи цінностей на основі свідомо сформованої активної соціальної позиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- особливості соціального, громадянського статусу художника в світоглядних вимірах історико-культурних епох;
- детермінанти проблематизації громадянської позиції та національної ідентифікації творчої особистості у світоглядних вимірах сучасності;
- сутність і специфіку громадянського суспільства та громадянської ідентичності;
- права і свободи людини в європейському та національному контекстах;
- основи законодавства України у сфері інтелектуальної, творчої діяльності;
- ментальні детермінанти формування національної ідентичності творчої особистості;
- принципи академічної доброчесності;
- особливості ділового спілкування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта» здобувачі вищої освіти повинні **уміти:**

- застосовувати набуті знання щодо громадянської позиції митця у творчій діяльності у виконавському, науково-дослідницькому, педагогічному, просвітницько-організаційному вимірах;
- формувати власну громадянську позицію в контексті громадянського суспільства;
- здійснювати творчу діяльність на основі осмислення громадянської та національної ідентичності;
- реалізувати творчу діяльність на основі осмислення повноти прав і свобод людини;
- реалізувати творчу діяльність на основі законодавства України у сфері інтелектуальної, творчої діяльності
- реалізувати творчу діяльність із дотриманням принципів академічної доброчесності;
- застосувати принципи ділового спілкування для оптимізації творчої діяльності та міжособистісної творчої взаємодії.

Вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта» забезпечує формування **інтегральної компетентності** – здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері сценічного мистецтва із застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології.

Вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта» спрямовано на формування таких загальних компетентностей:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Вивчення навчальної дисципліни «Громадянська освіта» спрямоване на формування таких спеціальних компетентностей:

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.

СК15. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування таких **програмних результатів навчання:**

ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.

ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.

ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

Перелік тем

Тема 1. Образ митця в історико-культурній проєкції.

Тема 2. Громадянська культура митця як одна з основ творчої діяльності.

Тема 3. Творча особистість у просторі цінностей європейської спільноти.

Тема 4. Права і свободи людини і громадянина як основа буття творчої особистості у просторі демократичного суспільства.

Тема 5. Правове регулювання творчої діяльності.

Тема 6. Творча особистість у просторі національної культури.

Тема 7. Академічна доброчесність як основа наукової діяльності творчої особистості.

Тема 8. Творча особистість у просторі комунікації.

Форми та технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують лекційні та семінарські заняття. У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблюють матеріал навчальної дисципліни. Здобувачі виконують запропоновані завдання. Застосовується особистісно-орієнтована технологія навчання, а також наскрізний, поступальний підходи та підхід «навчання через участь», який передбачає моделювання практичних ситуацій у процесі навчання.

Навчальні ресурси

Навчання проводиться за допомогою сервісів Google Meet, Google Forms, Google Drive, Google Таблиці, Документи Google. Користування сервісами безкоштовне на основі ліцензії Cloud Identity Free Edition. Для забезпечення освітнього процесу використовується навчальна платформа, призначена для створення персоналізованих навчальних середовищ – Moodle. Користування платформою безкоштовне на основі ліцензії GNU General Public License.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E

35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань

Залік (диференційований залік) – це форма семестрового контролю результатів навчання здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за всіма видами робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Для навчальної дисципліни, з якої передбачено залік (диференційований залік), підсумкова оцінка виставляється за результатами поточних контролів за 100- бальною шкалою.

Таблиця 1
Відповідність видів контролю та балів оцінювання

Вид контролю	Максимальна кількість балів
Семінар №1 (2 год.)	5
Семінар №2 (2 год.)	5
Семінар №3 (2 год.)	5
Семінар №4 (2 год.)	5
Семінар №5 (2 год.)	5
Семінар №6 (2 год.)	5
Семінар №7 (2 год.)	5
Семінар №8 (2 год.)	5
Контрольна робота №1	30
Контрольна робота №2	30
ВСЬОГО	100

90-100-А-відмінно. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на високому рівні та постійно поновлює їх; оволодів професійною термінологією; чітко розуміє логічні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами; опрацьовує матеріал на творчому рівні та використовує певний обсяг позапрограмного матеріалу; виконує стандартні завдання та деякі завдання підвищеної складності; самостійно працює із додатковим матеріалом навчальної дисципліни.

82-89-В-добре. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на достатньому рівні; володіє професійною термінологією; робить узагальнення, іноді наводить власні висновки; знаходить логічні зв'язки між окремими темами дисципліни; виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно виправити.

75-81-С-добре. Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності; вміє пояснити положення виконаних завдань.

64-74-D-задовільно. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на середньому рівні; знає професійну термінологію, може дати визначення майже усіх термінів; виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно пояснити; не виявляє самостійного творчого мислення та ініціативи під час навчальних занять.

60-63-E-задовільно. Здобувач має певні знання, передбачені програмою навчальної дисципліни; із труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань; виконання контрольних завдань значно формалізовано.

35-59-FX-незадовільно (із можливістю повторного складання). Здобувач володіє теоретичними знаннями навчального курсу на початковому рівні; знає професійну термінологію, може дати визначення лише деяких термінів, пояснює їх спрощено; виконує стандартні завдання з грубими помилками; не виявляє пізнавального інтересу до навчальної

дисципліни; працює безсистемно; виконує тільки окремі завдання.

1-34-F-незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни; знання напідсумкових етапах навчання є фрагментарними.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних науково-комунікативних заходах, ознайомлення з сучасними практичними, методичними, науковими розробками.

Політика навчальної дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського».

Рекомендовані джерела

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
2. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text
3. Герчанівська П. Е. Культурологія: енциклопедичний словник. Київ : НАКККіМ, 2015. 439 с.
4. Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку: монографія / Г. Б. Васильєв, В. Д. Водник, О. В. Волянська та ін.; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2013. 536 с.
5. Ділове спілкування : навчальний посібник / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбовська, О. М. Слободянюк. Вінниця : ВНТУ, 2015. 128 с.
6. Донг Д., Рей П., Жаров В., Шевелева Т., Василенко І., Дроб'язко В. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування. Практичний посібник. Київ: «К.І.С.», 2007. 448 с.
7. Етика ділового спілкування / за ред. Т. Гриценко, С. Гриценко, Т. Іщенко, Т. Мельничук, Н. Чуприк, Л. Анохіної. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 344 с.
8. Європейська конвенція з прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
9. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
10. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛДУВС, 2016. 156 с.
11. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MU67K05U?an=14&ed=1967_07_14
12. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Кримський С. Під сигнатурою Софії. Київ: Києво-Могилянська академія, 2008. 367 с.

14. Національна стратегія у сфері прав людини. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1192021-37537?fbclid=IwAR2xskw1E7wVrwJ0RJ7e8uohffqe6o2QqdYgC11BbmYBoGOn5lg4y8XFXmg>
15. Оніщенко О. І. Художня творчість: проект неklasичної естетики: монографія. Київ: Інститут культурології Академії мистецтв України, 2008. 229 с.
16. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ зі змінами. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
17. Про Етичний кодекс ученого України: постанова НАН України від 15. 04. 2009 № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>.
18. Про культуру: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
19. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. Ст. 42. Поняття академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності, відповідальність.
20. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 07.10.1997 № 554/97-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80#Text>
21. Проект Закону України «Про академічну доброчесність». URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/>
22. Руденко Ю. Ю. Консолідаційна модель національної ідентичності: від теорії суверенітету до теорії політичної модернізації: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 364 с.
23. Стасевська О. А., Уманець О. В. Етична складова соціальної місії університету. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія.* 2018. № 4 (39). С. 143-155.
24. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія. Київ: НІСД, 2011. 336 с.
25. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: колективна монографія / За загал. ред. Проф. Ю. С. Сабадаш; редактори-укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, проф. І. В. Петрова. Київ: Видавництво Ліра-К., 2019. 308 с.
26. Хартія Європейського Союзу про основоположні права. URL: <https://ccl.org.ua/posts/2021/11/hartiya-osnovnyh-prav-yeuropejskogo-soyuzu/>
27. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність / авт. кол.: О. Рафальський (керівник), Я. Калакура (науковий редактор), О. Калакура, М. Юрій. Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 512 с.
28. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
29. Штефан А. Феномен творчої діяльності в авторському праві. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2018. № 4. С. 5-13.